

Raamatupidamise seaduse muutmise seaduse bürokraatia vähendamiseks eelnõu seletuskiri

1. Seaduse eesmärk ja sissejuhatus

Eelnõu eesmärk on kestlikkusaruannete koostamise kohustuse edasilükkamine ja seega ettevõtteid koormava bürokraatia vähendamine.

Eelnõu kohaselt muudetakse raamatupidamise seadust selliselt, et kestlikkusaruande esitamise kohustus lükatakse kahe aasta võrra edasi nende ettevõtjate jaoks, kes peavad raamatupidamise seaduse kohaselt kestlikkusaruande esmakordselt esitama 2026. või 2027. aastal. Uued kestlikkusaruande esitamise tähtajad oleksid eelnõu kohaselt 2028. ja 2029. aastal. Samasisulise ettepaneku on teinud ka Euroopa Komisjon.

Ka Eesti ettevõtjate esindusorganisatsioonid on kestlikkusaruannete esitamise kohustust kritiseerinud ja teinud ettepaneku kohustuse täitmine edasi lükata. Kohustatud ettevõtete jaoks on tegemist väga mahuka ja kuluka tööga. Väidetavalt võib kestlikkusaruande koostamine kaasa tuua ühele ettevõttele lisakulisd kesmiselt 100 000 eurot. Kestlikkusaruande esitamise kohustusega ettevõtteid on Eestis umbes 350.

Selliste kulude kandmine ei ole mõistlik, kui Euroopa Liit otsustab lükata kestlikkusaruande esitamise tähtaja kahe aasta võrra edasi ning hiljem otsustatakse need ettevõtjad, või vähemalt suur osa neist, täielikult vabastada kestlikkusaruande esitamise kohustusest. Nii kuluka „eksperimenti“ läbiviimine ei ole kuidagi põhjendatud.

Ettevõtjad vajavad hetkel selgust ja kindlust, kas neil tuleb praegu kestlikkusaruande koostamisega kohustuslikus korras edasi minna või mitte. Sellises olukorras on mõistlik, et Eesti annab ettevõtjatele vajaliku kindluse ja selguse ning teeb enne Euroopa Liidu kokkulepet siseriiklikult otsuse lükata aruande esitamise tähtaega kahe aasta võrra edasi. See võimaldaks ca 300 ettevõtjal hoida ära ebamõistliku töökoormuse ja kulude tekkimise. Tähtaja edasilükkamine avaldaks positiivset mõju ka nendele väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kel ei ole kestlikkusaruande esitamise kohustust, kuid kes peavad esitama oma koostööpartnerile kestlikkuse alaseid andmeid, et koostööpartner saaks esitada oma kestlikkusaruande.

Eraldi algatatud eelnõuga teeme Vabariigi Valitsusele ka ettepaneku algatada Euroopa Liidus läbirääkimised kestlikkusaruannete koostamise kohustuse täielikult kehtetuks tunnistamiseks.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu paragrahviga 1 muudetakse Raamatupidamise seaduse paragrahvi 62 lõikeid 19-21.

Lõikega 19 sätestatakse, et Raamatupidamise seaduse § 24 lõiget 2 kohaldatakse äriühingust suurettevõtja ja suure konsolideerimisgrupi aruandeperioodidele, mis algavad 2027. aasta 1. jaanuaril või hiljem.

Lõikega 20 sätestatakse, et Raamatupidamise seaduse § 24 lõiget 2 kohaldatakse sellise VKE, kes on audiitortegevuse seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud avaliku huvi üksus, aruandeperioodidele, mis algavad 2028. aasta 1. jaanuaril või hiljem.

Lõikega 21 sätestatakse, et Raamatupidamise seaduse §-des 24 ja 31 nimetatud kestlikkusaruande koostamise kohustust kohaldatakse järgmiste äriühingute aruandeperioodidele, mis algavad 2028. aasta 1. jaanuaril või hiljem:

1) kaptiivkindlustusandja ja kaptiivedasikindlustusandja kindlustustegevuse seaduse § 8 tähenduses, kes on suurettevõtja või audiitortegevuse seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud avaliku huvi üksusest VKE;

2) väike ja mittekeerukas finantsinstitutsioon Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediitiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.06.2013, lk 1–337), artikli 4 lõike 1 punkti 145 tähenduses, kes on suurettevõtja või audiitortegevuse seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud avaliku huvi üksusest VKE.

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga ei võeta kasutusele uusi termineid.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusega

Ka Euroopa Liidu tasandil kaalutakse kestlikkusaruannete koostamise kohustuse edasilükkamist.

5. Seaduse mõjud

Seaduse mõjuks on kestlikkusaruannete koostamise kohustuse edasilükkamine ja seega ettevõtteid koormava bürokraatia vähendamine.

6. Seaduse rakendamisega seotud eeldatavad kulud

Käesolev seadus ei too kaasa täiendavaid riigieelarvelisi kulusid.

7. Rakendusaktid

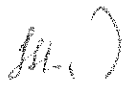
Eelnõu rakendamiseks ei ole vaja vastu võtta rakendusakte.

8. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub üldises korras.

Algatab Isamaa fraktsioon

19.03.2025. a.

Helir-Valdor Seeder
Isamaa fraktsiooni esimees